अन्नदोषान्पर्युषितत्वादीन् शय्येति एकांतेशय्यांआसनंउपवेशनंचकांक्षेतेत्यर्थः ॥१२॥ विविक्तमेवाह शून्येति अन्यांपैशाचीं अन्यत्रात्मनि॥१३॥अनुरोधोयोगस्य विरोधःसंगस्य ताभ्यांसमःब्रह्मस्यात् निर्दोषंहिसमंब्रह्मेतिगीता अचलउल्कांतिगत्यागतिशून्यः ध्रुवःकूटस्थः नानुरुध्येतनकांक्षेत कर्मणादयाद्वेषादिना ॥१४॥१५॥ अभ्यस्तंपुनःपुनर्यथास्यात्तथाभौतिकंतत्त्वजातं आत्मनोदेहेंद्रियादिपश्यन् अनात्मत्वेनालोचयन् भूतानांचान्येषां पक्केनभक्तादिना अपक्केनमूलादिना वर्तयन्जीविकांकुर्वन् पक्षापक्षेणेतिपाठे मित्रामित्रसमूहेनवर्तयन् मित्रवदमित्रमपिपश्येदित्यर्थः आत्मनाहेतुनाआत्मलाभार्थमित्यर्थः अध्ययनेनवसतीतिवत् ॥१६॥१७॥१८॥ अनपाश्रितःसंगमकुर्वन् अपूर्वचारकःपूर्वाश्रमीयेषुदेशाप्तादिषुचरतीतितदन्यः ॥१९॥ नसंसृज्येततयोर्गृहेनवसेत् अज्ञातंपूर्वमकृतंआहारादिलिप्सित्वै

नचान्नदोषान्निंदेतनगुणानभिपूजयेत् ॥ शय्यासनेविविक्तेचनित्यमेवाभिपूजयेत् ॥ १२ ॥ शून्यागारंवृक्षमूलमरण्यमथवागुहां ॥ अज्ञातचर्यांगत्वान्यां ततोन्यत्रैवसंविशेत् ॥ १३ ॥ अनुरोधविरोधाभ्यांसमःस्याद्चलोध्रुवः ॥ सुकृतंदुष्कृतंचोभेनानुरुध्येतकर्मणा ॥ १४ ॥ नित्यतृप्तःसुसंतुष्टःप्रसन्नवदनेंद्रियः ॥ विभीर्जप्यपरोमौनीवैराग्यंसमुपाश्रितः ॥ १५ ॥ अभ्यस्तंभौतिकंपश्यन्भूतानामागतिंगतिं ॥ निस्पृहःसमदर्शीचपक्वापक्वेनवर्तयन् ॥ आत्मनायःप्रशांतात्मालब्ध्वाहारोजितेंद्रियः ॥ १६ ॥ वाचोवेगंमनसःक्रोधवेगंहिंसावेगमुदरोपस्थवेगं ॥ एतान्वेगान्विषहेद्वैतपस्वीनिंदाचास्यहृदयंनोपहन्यात् ॥ १७ ॥ मध्यस्थएवतिष्ठेतप्रशंसानिंदयोःसमः ॥ एतत्पवित्रंपरमंपरिव्राजकआश्रमे ॥ १८ ॥ महात्मासर्वतोदांतःसर्वत्रैवानपाश्रितः ॥ अपूर्वचारकःसौम्योअनिकेतःसमाहितः ॥ १९ ॥ वानप्रस्थगृहस्थाभ्यांनसंसृज्येतकर्हिचित् ॥ अज्ञातलिप्सांलिप्सेतनचैनंहर्षआविशेत् ॥ २० ॥ विजानतांमोक्षएषश्रमःस्याद्विजानतां ॥ मोक्षयानमिदंकृत्स्नंविदुषांहारितोब्रवीत् ॥ २१ ॥ अभयंसर्वभूतेभ्योदत्वायःप्रव्रजेद्गृहात् ॥ लोकास्तेजोमयास्तस्यतथानंत्यायकल्पते ॥ २२ ॥ इतिश्रीमहाभारतेशांति० मोक्ष० हारीतगीतायांअष्टसप्तत्यधिकद्विशततमोऽध्यायः ॥ २७८ ॥ ॥ ७ ॥ युधिष्ठिरउवाच धन्याधन्याइतिजनाःसर्वेऽस्मान्प्रवदंत्युत ॥ नदुःखिततरःकश्चित्पुमानस्माभिरस्तिह ॥ १ ॥ लोकसंभावितैर्दुःखंयत्प्राप्तंकुरुसत्तम ॥ प्राप्यजातिंमनुष्येषुदेवैरपिपितामह ॥ २ ॥

वेत्यज्ञातलिप्सांलिप्सेतलब्धुमिच्छेत् कषादित्वादनुप्रयोगःसमूलकाषंकषतीतिवत् ॥ २० ॥ मोक्षसाधनंएषःसंन्यासधर्मः मोक्षयानंमोक्षप्रापकं ॥ २१ ॥ लोकाःविषयाः तेजोमयास्तैजसांतःकरणमयाः सत्यकामःसत्यसंकल्पइतिश्रुतेः तथाविदेहकैवल्यकालेआनंत्यायवाङ्मनसातीतप्रत्यगात्मप्राप्तयेकल्पतेप्रव्रज्येतिशेषः ॥ २२ ॥ इतिशांति० मो० नै० भा० अष्टसप्तत्यधिकद्विशततमोऽध्यायः ॥ २७८ ॥ उक्तःसंन्यासोदेवतांशभूतैःसार्वभौमैर्भगवद्भक्तैरपिप्रार्थ्यतइत्येतद्दर्शयितुंयुधिष्ठिरप्रश्नमाह धन्याइति ॥ १ ॥ देवैर्धर्मादिभिर्बीजप्रदैः जातिजन्मप्राप्यापि यत्यस्मात्अस्माभिरपिदुःखंप्राप्तं अतःशरीराणांधारणंदुःखमित्युत्तरेणान्वयः ॥ २ ॥

Digitized by Google